سرمقاله

عثمانی‌ها و جنگ جهانی اول؛ حالا حکایت ماست؟

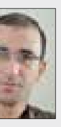

محمدحسین روانبخش

جنـگ جهانـی اول که شـروع شـد، ربطی به کشور عثمانی (ترکیه فعلی) نداشـت. هم آنها و هم بعضی کشورهای اروپایی ترجیح می‌دادند که عثمانی بی‌طرف بماند؛ اما بعد از چندماه جنگ آلمان نیاز داشت که این کشور هم وارد جنگ شـود. آلمان‌ها با کشتی‌هایی که ظاهرا تحت‌الامر عثمانی بودند به چند شهر روسیه حمله کردند. پس از آن روسیه، بریتانیا و فرانسه هم با توجه به اقدام به جنگ، که به نام عثمانی انجام شده بود به ترکیه اعلان جنگ دادند.

دولـت عثمانی، مات و مبهوت مانده بودند؛ پیـش از آن با اعتماد به آلمان، امکان اعتراض را از خود سلب کرده بود. جنگ به تجزیه عثمانی منجر شد. (برای مطالعـه مفصل ماجرا، کتاب توپ‌های ماه اوت، نوشـته باربارا تاکمن با ترجمه محمدقائد منبعی ارزشمند است.) خطر تکرار تاریخ، این‌بار برای ما وجود ندارد؟ آیا روسیه احتیاج ندارد که ایران را هم به جنگ وارد کند؟ آیا داستان پهپادهای ایرانی در جنگ اوکراین، برای چنین هدفی شـکل نگرفته است؟ آمریکا دارد با ما دشمنی می‌کند یا روسیه از پشت خنجر می‌زند؛ کدام‌یک درست‌تر است؟!

اخبار کوتاه

آیت الله مکارم شیرازی:

با فشار نمی‌توان مساله حجاب یا کمبود جمعیت را حل کرد

آیت الله مکارم شیرازی در دیدار دکتر عین اللهی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشـکی کشور گفت: مسألهٔ افزایش جمعیت کشور پیش از آن که یک مسئله درمانی باشـد، اخلاقی است. باید مردم بدانند که آنچه سبب حفظ مملکت می شود، جمعیت کشور است. چین به سبب جمعیتی که دارد در بسیاری از مسائل، حرف اول را در دنیا می زند. آیت الله مکارم شیرازی، شعار جمعیت کمتر، زندگی بهتر را اشتباه دانسته و تأکید کرد: برخی تنها آرامش و آسایش امروز خودشان را ملاحظه می کنند، اما فردا وقتی جمعیت کم و پیر، شـد، با کمبود و پیری جمعیت، نسل آینده شما چه خواهد شد؟ اینکه اجازه نمی دهیم محیط زیست تخریب شـد، برای این اسـت که محیط زیست تنها برای ما نیست، بلکه برای آیندگان هم اسـت، بنابراین به فکر آیندگان بودن خود، یک مسئله مهم است. آیت الله مکارم شیرازی، تأکید کرد: مسائل فرهنگی بیشتر از آموزش سرچشمه می گیرد نه از فشار. اینکه بخواهیم با فشار، مسئله حجاب و یا کمبود جمعیت را حل کنیم، درست نیسـت و بدون کار فرهنگی مناسب، نتیجه ای نخواهیم گرفت. آیت الله مکارم شـیرازی، در ادامه حوزهٔ علمیه را دارای ظرفیت عظیم فرهنگی، تربیتی و اجتماعی برشمرده که می تواند در جهت ارتقاء سطح سلامت و بهداشت کشور، به وزارت بهداشت کمک نماید.

معاون هماهنگ‌کننده نیروی زمینی سپاه پاسداران:

تغییر در مرزها را تحمل نمی‌کنیم

معاون هماهنگ‌کننده نیروی زمینی سپاه پاسداران با بیان این‌که پیام رزمایش سـپاه در ارس صلح و دوستی اسـت، گفت: تغییرات در مرزهای منطقه را تحمل نکرده و با حضور صهیونیست‌ها در مرزهای منطقه برخورد می‌کنیم. سردار علی‌اکبر پورجمشیدیان در سخنرانی پیش از خطبه نماز جمعه این هفته تبریز با اشاره به رزمایش یک هفته‌ای نیروهای زمینی در منطقه ارس با تاکید بر اینکه امنیت مردم مرزنشین برای ما مهم اسـت و منافع حیاتی و اقتصادی برای ما مهم بوده و جزو خط قرمز است، گفت: امروز عملا اخطار دادیم که حضور نیروهای مسلح در منطقه مرزنشین حاکی از این اهمیت می‌باشد. معاون هماهنگ کننده نیروی زمینی سپاه گفت: مردم کشورهای آذربایجان و ارمنستان تهدیدی برای ما نیستند بلکه همسایه ما هستند ولی آنچه تهدید است اتفاقاتی است که آنجا می افتد و حضور صهیونیست و ناتو در آنجاسـت که ما از کنار این‌موضوع نخواهیم گذشت. وی خاطرنشان کرد: تغییر مرزها بسیار مهم است؛ کشور آذربایجان به دنبال آنچه بود به آن رسید و قره باغ آزاد شـد و ما هم تبریک گفتیم امـا امروز اگر بخواهد تجاوزی صورت گیرد و مرزهای ما تغییر کند و راه‌های چندین هزار ساله اتصال ایران به اروپا را خدشه دار کنند ما حساس هستیم و برخورد قاطعانه خواهیم کرد.

کواکبیان در توئیتی خطاب به رئیسی:

مانع خیانت روس‌ها در شریک قرار دادن ایران در جنگ اوکراین شوید

مصطفی کواکبیان دبیرکل حزب مردم‌سـالاری در توئیتی نوشت: جناب آقای رئیسی، شما به عنوان رئیس شعام (شورای عالی امنیت ملی) چه پاسخی برای مطرح شدن پرونده ایران در شـورای امنیت سازمان ملل با موضوع پهبادهای ایران دارید؟ البته روسیه بنا بر گفته دکتر ظریف طرفدار جدی مذاکرات نبوده؛ اما باید مانع شریک قرار دادن ایران در جنگ اوکراین و خیانت روس‌ها شوید.

استاندار تهران:

به زودی چند نقطه برای برگزاری تجمعات تعیین می‌شود

استاندار تهران با بیان اینکه موافق برگزاری تجمعات در چارچوب قانون هستیم، گفت: ۲ یا ۳ نقطه را در تهران به زودی برای برگزاری تجمعات تعیین می‌کنیم. به گزارش ایسـنا، محسن منصوری در خصوص اقدامات دولت برای اجرای اصل ۲۷ قانون اساسـی پیرامون برگزاری آزاد تجمعات، گفت: اولا با برگزاری تجمعات در چارچوب قانون کاملا موافق هستیم. گاهی به نوعی تبلیغ شده که کشور یا دولت تحت هر شرایطی نمی‌خواهد به برگزاری تجمعات تن دهد که این روایت و تفسیر کاملا اشتباهی است. استاندار تهران در ادامه اظهار کرد: قبل از این مسائل هم هر کسی که در چارچوب قانون به فرمانداری یا استانداری مراجعه و درخواست کرده اسـت، ما قانونا درخواست وی را بررسی کردیم و پاسخ دادیم. برخی از بزرگواران از طریق رسانه درخواست خود را مطرح می‌کنند که این روال درستی نیست. وی تصریح کرد: متقاضیان برگزاری تجمعات باید به صورت مکتوب درخواسـت خود را مطرح کنند، این درخواسـت به کمیسـیون مربوطه در حوزه معاونت سیاسی ارجاع، بررسـی و تصمیم‌گیری می‌شود. طرح درخواسـت به معنای اخذ مجوز نیست. درخواست تنها در چارچوب قانون بررسی می‌شود. ما مشتاقیم که تجمعات حتی‌الامکان اجازه برگزاری دریافت کند و این را برای خود و کشورمان یک فرصت می‌دانیم. منصوری همچنین یادآور شد: نکته دوم اینکه پیرو دستور و فرمایشات رئیس جمهور، در شـورای تامین استان تهران صحبت کردیم لذا محلاتی که به لحاظ تامینی مشـکل خاصی نداشته باشند و به لحاظ ترافیکی امکان دسترسی مناسب داشته باشد و برای مردم چالش ایجاد نکند را در دو یا سه نقطه تهران به عنوان محلات برگزاری تجمع مشـخص می‌کنیم. وی ادامه داد: معاونت سیاسی وزارت کشـور در حال تهیه و تدوین آیین نامه‌ای اجرایی است، ما هم مکان‌هایی را مشخص و معرفی می‌کنیم که فرایند این کار و محل این تجمع سریعا مشخص شود سپس به صورت رسمی اعلام و اطلاع رسانی می‌شود. استاندار تهران با بیان اینکه این موضوع در فرایندی باید به تایید شـورای تامین استان و شورای تامین امنیت کشور برسد، گفت: البته این موضوع از مواردی است که هم رئیس محترم جمهور در مصاحبه اخیر خود اعلام و هم به وزیر کشـور دستور داده است. ما هم پیگیر انجام کار کارشناسی هسـتیم، امیدواریم ظرف دو سه ماه آینده به نتیجه برسد و اصل تعیین محل تجمعات، زود تعیین تکلیف شود.

هشدار وزیر دادگستری به گرانفروشان

امین حسین رحیمی در مورد اولتیماتوم قیمت گذاری کالاهای اساسی از سوی وزارت دادگستری گفت: تمام کالاهایی که مردم خریداری می‌کنند قیمت آنها در سامانه ۱۲۴ وزارت صمت ثبت شده و همان قیمت ملاک است، اگر تولید کننده‌ای خارج از قیمت تعیین شده بر روی کالایی برچسب بزند و یا فروشنده‌ای خارج از قیمت تعیین شـده اقدام به فروش کالا کند؛ مرتکب گرانفروشی شده است. وزیر دادگستری با اشاره به ثبت گرانفروشی در سامانه ۱۲۴، تاکید کرد: بیش از ۵۲ هزار کالا در اجرای مصوبه ۱۸ خرداد قیمت گذاری شـده و وزارت صمت هم قیمت‌ها را تایید کرده است، اگر هر ذینفعی بخواهد قیمت‌ها را اصلاح کند باید از سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان اجازه بگیرد تا بتواند بر روی قیمت‌های درج شده اصلاحاتی را ایجاد کنند. رحیمی در ادامه تاکید کرد: تا زمانی‌که قیمت کالاها در سامانه اصلاح نشده باشد ملاک نرخ گذاری مصرف کالا همان مبلغ ثبت شده در سامانه ۱۲۴ وزارت صمت است، در واقع اجرای مصوبه تنظیم بازار «ثبت قیمت کالا در سـامانه وزارت صمت» اسـت. وزیر دادگستری با تاکید بر برخورد جدی با گرانفروشـان گفت: ممکن است در حال حاضر قیمت کالایی در سامانه ۱۰۰ واحد ثبت شـده باشـد ولی تولید کنندگان آن را به ۱۱۰ واحد به فروش برسانند؛ در واقع تولید کنندگان مرتکب گرانفروشی شده‌اند.

آیت الله علوی بروجردی:

اعتراض و انتقاد حق مردم است

عمان با تدبیر سلطان قابوس به دست همین اغتشاشگرها و محکومان ساخته شد

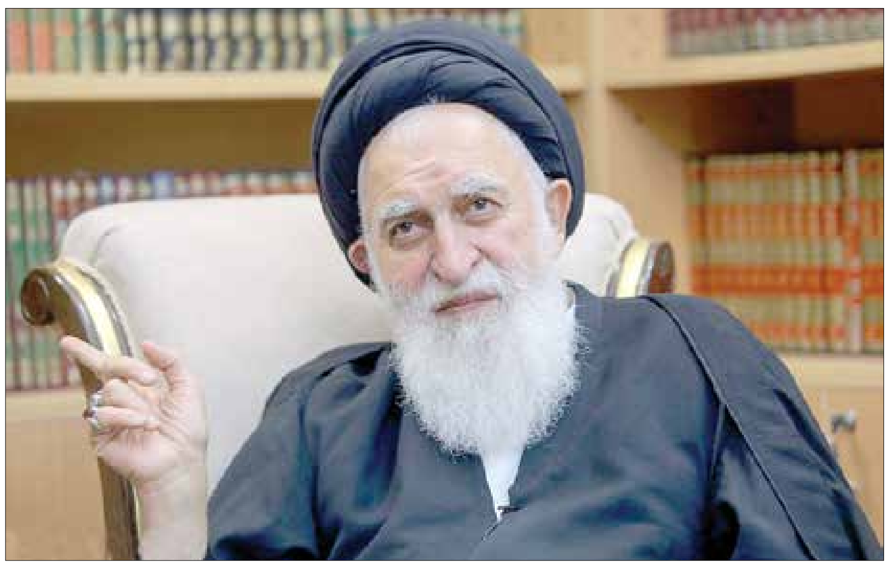

آیت الله علوی بروجردی اسـتاد خارج فقه و اصول حوزه علمیه قـم تاکید کرد: ما منکر این نیسـتیم که خارجی‌ها در مسـائل ما دخالت دارند. در این موضوع شـکی نیست. خارجی‌هـا اگر خودشـان هم فتنه ایجاد نکرده باشـند، از هر فتنه‌ای در داخل کشـور ما حمایـت و از آن بهره‌برداری می‌کنند. اما ما نباید اجازه بدهیم که بهره‌برداری کنند. این بچه‌ها در مدارس ما هسـتند. چرا به صداوسیمای خودمان توجه نکنند؟ چرا ساخته‌وپرداختهٔ صداوسیمای عربستان یا آمریکا و انگلیس را ببینند و بشنوند؟! چرا؟! آیا ما نباید به این مسـائل دقت کنیم؟! اگر ما اجازه می‌دادیم همهٔ این افکار و همهٔ این بحث‌ها از طریق صداوسیمای خودمان مطرح شود، شاید وضعیت این‌گونه نمی‌شد؟ بخشهایی از سخنان آیت الله علوی بروجردی را به نقل از جماران بخوانید:

پای تحریک دشمنان خارجی یا عملکرد ناقص مسئولان؟!

در خصـوص همین قضایـای اخیر که پیـش آمده و اعتراضاتی شـکل گرفته. البته برخـی از آقایان می‌گویند اغتشاش اسـت، برخی هم می‌گویند که نه، اعتراض است. یـک واقعیت را هیچ وقت نباید فرامـوش کنیم و آن اینکه دخالت نیروهای خارجی در امور مسـلمان‌ها و شـیعیان و به‌خصوص در امور کشور ایران، مسئله‌ای انکارناپذیر است. اگر نیروهای خارجی خودشان هم آغازکننده نباشند و اصل ماجرا توطئهٔ خودشـان نباشد، بلکه ماجرا ریشهٔ داخلی هم داشته باشد، آن‌ها سعی می‌کنند سوءاستفاده کنند. در این موضوع شکی نیست. آمریکا منافع خودش را می‌خواهد و برای منافع خودش حاضر است پدر و مادرش را هم فدا کند چه برسد به ایران. اسرائیل هم همین طور. چنین مسائلی هست، اما یک مطلب دیگر هم در این میان هست و آن اینکه جوان‌هایی که بیرون می‌آیند و سروصدا می‌کنند و می‌گوییم تحریک‌شدهٔ آن‌ها هستند، عملکرد ما چه چگونه بوده که در این جوان‌ها ایمـان و اعتقاد قوی و محکم و با صلابت درسـت نکرده‌ایم که بازیچهٔ آن‌ها بشوند؟! اشکال به ما برنمی‌گردد؟! این‌هایی که اغتشـاش می‌کنند، خارجی نیستند. از خود ما هستند! بچه‌های خود ما هسـتند! چرا ما نتوانسـتیم در بین این‌ها تأثیرگذار باشیم تا بازیچهٔ خارجی‌ها نشوند؟! آن خارجی که در کشور دیگری نشسته، دائم مشغول است و این دفعهٔ اول او نیسـت، بلکه دائم مشغول است؛ اما مثل مگسی است که روی زخم می‌نشیند. او زمانی ورود می‌کند که زخمی ایجاد شـده باشـد. چرا زخم ایجاد می‌کنیم؟! ما نباید زخم ایجاد کنیم. نفوذ خارجی‌ها در کیست؟ در این بچه‌هاست. چرا ما در قبال این بچه‌ها به وظایفمان عمل نکردیم؟! مگر مدارس این کشور دست ما نبوده است؟!

وزارت کشور برای انتقاد و اعتراض فضایی فراهم کند

من جداً از همه مسـئولان کشـور و به‌ویژه مقام معظم رهبری حفظه الله تقاضایی دارم و آن اینکه برای این جوانان، این دانشگاهیان که حرف دارند ـحالا حرف درست یا غلطـ جایی را در نظر بگیرید که بتوانند حرفشـان را بزنند. چرا به اغتشاش کشیده شود؟

کسـی به سراغ این جوانان و دانشـجویان برود و حرف آن‌ها را بشود. این جزء قانون اساسی کشور ماست که وزارت کشـور اجازه بدهد مردم و احزاب در جایی با حفاظت خود وزارت کشور جمع بشوند و حرف خود را بزنند تا تجمعات به اغتشاش کشیده نشود. در این حوادثی که گذشت، بسیاری از حرمت‌ها شکسته شد. یک اعتراض سادهٔ کارگری به بدگفتنِ به دین و ایمان و همه‌چیز می‌کشد! نگذارید این بی‌حرمتی‌ها اتفاق بیفتند!

اعتراض و انتقاد حق مردم است

اعتراض و انتقاد حق مردم اسـت. مـن بارها گفته‌ام که «النصیحهٔ للائمهٔ المسلمین». در منابع ما جزو حقوق حاکم این اسـت که باید مردم او را نصیحت کنند. یعنی اگر شما مـردم حاکم را نصیحت نکنید، حق حاکـم را ادا نکرده‌اید. نصیحت چیسـت؟ انتقاد. چه انتقاد به‌حق باشد، چه انتقاد ناحـق. ما باید امکانی ایجاد کنیم که مردم بتوانند اظهارنظر کنند. چرا در کشـور ما اظهارنظر و اظهار مشکلات همیشه باید به اغتشاش کشیده شود؟!

قربانی از هر طرفی که باشد، برای ما خسارت است

در این درگیری‌ها از هر قشـری کـه از بین می‌رود، ما غصه می‌خوریم؛ تفاوتی ندارد که از مردم باشد یا از بسیج یا از نیروی انتظامی. همهٔ آن‌ها فرزندان ما هستند. چرا باید یک اعتراض به درگیری منتهی بشـود که این‌طور قربانی بدهد؟ قربانی از هر طرفی که باشد، برای ما خسارت است. این فرد قربانی سرپرست یک خانواده است، زن دارد، بچه دارد، برادر دارد، مادر دارد، پدر دارد. این‌ها فرزندان ما هسـتند که یکی این‌طرف ماجرا واقع شـده و دیگری آن‌طرف. ما باید آنچه را که دست خودمان است، قدری مدیریت کنیم. در کلام وجود مقدس امیرالمؤمنین علیه‌السلام می‌خوانیم که مؤمن «سهلاً أمرُه». باید با مردم راه بیاییم. باید برای مردم دقیق تشـریح بکنیم و بگوییم ما الان در تحریمیم، که این تحریم را هم به ما تحمیل کرده‌اند. باید به مردم بگوییم که ما مشکل داریم و نمی‌توانیم همهٔ خواسته‌ها را عملی کنیم، اما می‌توانیم این خواسته‌ها را طبقه‌بندی کنیم؛ برخی را می‌توانیم عملی کنیم و برخی را اگر شـرایط بهتر شـد. این مردم همان مردمی هستند که چهل سال با ما بوده‌اند. این‌ها مردمی هستند که خودشـان و فرزندان آن‌ها در این جبهه‌ها با دست خالی در مقابل عراق جنگیدند.

حاصل کار شما در مدارس چیست؟!

مدارس در اختیار ماست. وسائل تبلیغی در اختیار ماست. چون به ما دشنام می‌دهند، حساسـیت داریم و برنامه‌ها را گاهی اوقات دنبال می‌کنیم! با این بودجه‌هایی که اول سال به امور دینی و تبلیغی و مؤسسـه‌های مختلف و... اختصاص می‌دهند چه می‌کنید؟ چون وقتی این بودجه‌ها در مجلس اعلام می‌شود، فحش و ناسزایش مال ماست. ما سهمی از این بودجه‌ها نداریم، ولی فحش آن را می‌خوریم! این‌همه بودجه برای تبلیغات مؤسسـات مختلف دارید، با آن چه می‌کنید؟! پس این حاصل کار شما کجاست؟! پس برای این جوان‌های مدارس، این دختران مـدارس چه کاری انجام داده‌اید؟ این مدارس تحت نظر آموزش‌وپرورش فرانسه بوده‌اند یا انگلیس؟! این‌ها زیرنظر آموزش‌وپرورش شـما هستند. چه کاری برای این‌ها انجـام داده‌اید؟ در این آموزش‌وپـرورش چه اتفاقی می‌افتد؟

کاش کار فرهنگی را از غربی‌ها یاد بگیریم!

ما ده سال قبل از انقلاب در همین حوزه بودیم. یادم هست یکی از دغدغه‌هایی که آن زمان داشتیم، فعالیت مؤسسه‌ای در ایران به نام فرانکلین بود. این مؤسسـهٔ انتشـاراتی ظاهر بسیار پاکیزه‌ای هم داشـت، اما در واقع زیرمجموعهٔ وزارت خارجهٔ آمریکا بود. یعنی سـرمایه گذاشته بودند و در ایران در سطح بالا مشغول کار فرهنگی بودند. یعنی کتاب سفارش می‌داد که ترجمه کنند. بیشـتر هم ترجمه بود و تألیف، کم داشـت. انواع رمان‌ها و کتاب‌هایی که نویسندگان انگلیسی و آمریکایی می‌نوشتند، این مؤسسـه برای جوان‌های ایران ترجمه می‌کرد. در ظاهر، کار این مؤسسه فرهنگی بود. اینکه مؤسسـه‌ای آثار مطرح و روزِ دنیا را ترجمه کند و در اختیار ملتی قرار بدهد، کار فرهنگی اسـت؛ اما پشت این کار ایدئولوژی بود. یعنی می‌خواستند آن ارزش‌های آمریکایی خودشان را با این کتاب‌ها در اذهان جوانان ما رسوخ بدهند و آن باورهایـی را که در اذهان جوان‌های ما هسـت، از بین ببرند. بسـیاری از کتاب‌های آن‌ها را خود ما هم می‌خریدیم و می‌خوانیـدم و کتاب‌های خوبی هم بـود؛ اما در لابه‌لای آن‌ها آنچه خودشان می‌خواسـتند، اعمال می‌کردند. حتی یـک نفر آمریکایی هم در کل این مجموعهٔ ایران نبود. حتی اسـم آمریکا هم نبود. آن زمان با این مظاهر فرهنگی غربی مبارزه می‌کردیم و می‌گفتیم که فرانکلین پشـتش چنین است. دانشجو طرفدار آن بود، استاد طرفدار آن بود. مردم ایران از پشت‌پرده خبر نداشتند. آن‌ها هم بلد بودند و خوب کار و تبلیغ می‌کردند، بدون اینکه اسم آمریکا یا پول آمریکا در میان باشد.

کاش ما از آن‌ها یاد بگیریم! کاش ما برای شـیعه این‌طور کار کنیم، بدون اینکه اسـممان در میان باشد. کاش بدون اینکـه ظاهری نشـان بدهیم، در این مجامع اسـلامی کار می‌کردیم. ما تا قدم پیش می‌گذارم، هنوز کار را شروع نکرده و به جایی نرسیده، لو می‌رویم! چون می‌خواهیم اسم و عنوان بگذاریم.

با ایرانی‌های مهاجر ارتباط داشته باشیم

این‌طور که می‌گویند، ایرانی‌های مهاجر هشـت میلیون نفر هسـتند. این مهاجرت هم درد است، چون نخبه‌های ما مهاجرت می‌کنند. سـال گذشـته خبر عجیبی خواندم که امیدوارم این آمار دروغ باشـد. سـه هزار پزشک متخصص مهاجرت کرده‌اند و از ایران رفته‌اند. رقم بسیار قابل توجهی از پرستاران از ایران رفته‌اند. چرا نمی‌توانیم آن‌ها را نگه داریم؟ هشـت میلیون ایرانی در تمام ممالک دنیـا داریم که نوعاً متخصص هسـتند و اکثراً هم وضع مالی آن‌ها خوب است. بسیاری از آن‌ها سـرمایه‌های کلان دارند. زمانی می‌گفتند اگر آن‌ها این سـرمایه‌ها را داخل ایران سرمایه‌گذاری کنند، ایران به هیچ سـرمایه‌گذاری دیگری احتیاج ندارد. الان ما با کسـانی که مهاجرت کرده‌اند، چه ارتباطی داریم؟ الان باید این مهاجرت را که تهدید است، به یک فرصت تبدیل بکنیم برای حضور بین‌المللی و برای شیعهٔ بین‌المللی. این مهاجرت فرصت است. اصلاً با مهاجران ارتباط داریم؟! اصلاً کاری برای آن‌ها می‌کنیم؟! عذر می‌خواهم که این مسـائل را می‌گویم. ممکن اسـت آقایان از من برنجند؛ امـا وقتی این مهاجران می‌خواهند به ایران بیایند و بروند، گذرنامهٔ آن‌ها را می‌گیریم و اذیتشـان می‌کنیم تا این سفر سالی یک بار به ایران را هم دیگر نیایند! ما دنبال ارتباط با این‌ها هستیم! این‌ها فرزندان ما هستند که به کشورهای دیگر رفته‌اند. با هر عقیده‌ای که پیدا کرده‌اند، از این فرزندان که نمی‌شود دست برداشت. ما باید اتصال آن‌ها به خودمان را حفظ کنیم؛ «در دل دوست به هر حیله رهی باید کرد».

با مردم با رحمت رفتار کنید

عزیزان، روزگاری اسـت که مسئولیت ما خیلی سنگین اسـت، چه در داخل چه در خـارج. در خصوص این حوادث پیش‌آمده، امیدوارم و دعا می‌کنم که مسئولان آن را مدیریت کنند. ما هم اغتشاش را محکوم می‌کنیم، اما اعتراض و انتقاد را نه. «النصیحه لائمهٔ المسلمین» را نه‌تنها محکوم نمی‌کنیم، بلکه می‌گوییم لازم اسـت و از شما عزیزان هم می‌خواهیم زمینهٔ آن را برای مـردم فراهم کنید. این مردم اینجا حرف دارند و با این کاری که شـما می‌کنید موافق نیسـتند. این حرف را باید جایی بیان کننـد. روزنامه‌ها را آزاد بگذارید تا مطالب را بنویسـند. مطبوعات آزاد باشـد. افکار مختلف به تلویزیون بیایند و حرف بزنند. حرف‌ها یک‌جانبه نباشـد. آن بحثی که بخواهد در دانشگاه به اغتشاش بکشد، در تلویزیون و در قالب یک مناظره، تمام مسـئله حل می‌شود. چرا تدبیر نمی‌کنیم؟ آقا امیرالمؤمنین می‌فرمایند: «سـهلاً امره». امر مؤمن سهل اسـت. عده‌ای الان دستگیر شده‌اند و در زندان هستند. حوادث زندان را شنیده‌اید. با این‌ها با رحمت برخورد کنید. می‌گویید این فرد از سران اغتشاش است. بسیار خب، این سران اغتشاش را جلب بکنید و بنشینید با او حرف بزنید که چرا این‌طور شـد. با او رفیق بشوید و از طریق این سران، خود اغتشاشگرها را جذب بکنید. مگر نمی‌شود؟!

درسی که می‌توان از سلطان قابوس گرفت

از سـلطان قابوس، پادشاه عمان، ماجرایی نقل کرده‌اند. عمـان یک منطقـه‌ای به نام ظفار دارد کـه هم‌مرز با یمن است. در آن زمان در یمن، کمونیست‌ها حکومت را به دست گرفته بودند و از مرزها تعدی می‌کردند و به ظفار می‌آمدند و می‌جنگیدند. سطان قابوس خودش نمی‌توانست از کشورش دفاع کند، لذا از شاه ایران کمک خواسته بود. از ارتش ایران به عمان رفتند تا به او کمک کنند. سران خارجی کمونیست‌ها هم در داخل عمان یک عده از جوان‌ها و دانشجویان مخالف را جذب کرده بودند. درنهایت، عمانی‌ها بر این‌ها غلبه کردند و عده‌ای را گرفتند و محاکمه کردند. عده‌ای محکوم به اعدام شدند و عده‌ای هم حبس شـدند. با آن‌هایی که محکوم به اعدام بودند، سلطان قابوس جلسه‌ای گذاشت تا با آن‌ها حرف بزند. سلطان قابوس به آن‌ها گفت: «شما به هر حال این کارها را کرده‌اید و کار به اینجا کشـیده. الان اسیر من و در زندان من هستید. سـه تا راه پیش پای شما می‌گذارم: یا اینکه از عمان بروید و ما هم کاری به کار شـما نداریم. به شما کمک هم می‌کنیم و پولی هم به شـما می‌دهیم تا ما را رها کنید. یا اینکـه بمانید و مجازات خود را در زنـدان یا هر مجازات دیگری که هسـت بگذرانید. پیشنهاد سوم هم این است که شما اشکال به ما دارید. اشکالات ما را بگویید و خودتان جلو بیایید و با ما این اشکالات را حل کنید. مگر اشکال نمی‌کنید اقتصاد این‌طور است و سیاست خارجی شما این‌طور؟» این محکومان تحصیل‌کرده و دانشگاه‌رفته بودند. از این راه سوم استقبال کردند و جلو آمدند. یکی از آن‌ها وزیر خارجهٔ عمان شد، یکی از آن‌ها وزیر اقتصاد شد و همه، وزرای عمان شدند. همان عمانی که در زمان سـلطان سعید، پدر همین سلطان قابـوس، یک بیابان بود و امکانات اولیه را هم نداشـتند، به دست همین اغتشاشگرها و رؤسایشان ساخته شد!

اگر عذرخواهی می‌کردند کار به اینجا نمی‌کشید

ما هر آنچه می‌گوییم از روی دلسوزی و قصدمان راهنمایی است. گاهی مسئولان نزد من می‌آیند. من حرف‌های خودم را می‌زنم، نامه می‌نویسـم و آنی را که وظیفهٔ خودم می‌دانم اجرا می‌کنم. ما به این کشور علاقه‌مندیم. اگر به اسم تندرو و... دشـنام بدهند، این دشنام‌ها برای من ارزش و قیمت ندارد. ما به این کشـور و به ایـن نظام علاقه‌مندیم. ما بارها گفته‌ایم که خدا بعد از ۱۴۰۰ سـال منت بر ما گذاشـته تا حکومتی از خودمان داشـته باشیم. ما به رهبر علاقه‌مندیم؛ اما درست کار کنید! درسـت عمل کنید! در کارها مشورت کنید! نگذارید مسـائل ساده تبدیل به جنجال بشود. دربارهٔ همان خانـم که آن قضایا برایش پیـش آمد، بنده ملاقاتی با اسـاتید دانشگاه داشـتم. من یک کلمه حرف زدم که ما از ایـن ماجرایی کـه برای این خانم پیش آمـده ناراحتیم. این خانم دختر ماسـت، مثل همهٔ دختـران ایران. مگر آقا رسـول‌الله نفرموده‌اند: «انـا و علی ابوا هـذه الامه»؟ این‌ها دختران ما هستند و فرزندان ما هستند.

توصیه احمد خاتمی به قوه قضائیه:

طوری با اغتشاشگران برخورد کنید که آیندگان هوس آشوب نکنند

خطیب نمازجمعه این هفته تهران از قوه قضائیه خواست با کسـانی که به ملت خیانت کرده و آب به آسیاب دشمن ریختند، به‌نحوی برخورد کند که آیندگان هوس اغتشاش نکنند. «سید احمد خاتمی» در خطبه‌های نماز جمعه تهران گفت: در همه اغتشاشات، آنهایی که فریب خوردند و دچار هیجان شدند آزاد می‌شـوند و مورد رحمت قرار می‌گیرند اما آنهایی که پول می‌دهند تا شعارنویسی کنند و سردسته اغتشاشگران هستند و پول می‌دهند که مردم آشوب کنند، باید با آنها به مصداق أَشِدّاءُ عَلَی الْکُفّارِ رفتار شود.

وی با بیان اینکه دشمنان در حوادث اخیر ۴ محور را دنبال می‌کردند، گفت: در حوادث اخیر، شـاهد اقدامات منافقان امروزی در قرآن سوزی، مسجد سوزی، برداشتن حجاب از سر زنان و دختران و مأموران امنیت را زیر تیغ قرار دادن به شیوه اقدامات وحشیانه منافقان در اوایل انقلاب بودیم. نشان دادن شـرایط ناامن در کشور توسط رسانه‌های ضد انقلاب و بی اعتماد کردن مردم به مسـئولان و کشته‌سازی چهار خطی بوده که توسط منافقان در اغتشاشات اخیر دنبال شد و آنها حتی افرادی که خودکشی کرده بودند یا مریض بودند و فوت کرده و اقوامشان به این موضوع اذعان داشتند را هم به دروغ مدعی می‌شدند که در اغتشاشات کشته شده‌اند.

جوابیه

جوابیه سازمان برنامه و بودجه به گزارش «مردم سالاری» درباره حقوق بازنشستگان

افزایش حقوق براساس منابع غیر تورمی اجرا خواهد شد

دولت نسبت به فشار اقتصادی مردم بی‌تفاوت نیست

در پی انتشـار گزارشـی با عنوان «منطق دولت در برابر حقوق بازنشسـتگان» مـورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۹ در روزنامه مردم سالاری، سازمان برنامه و بودجه کشور، جوابیه ای ارسال کرده که متن کامل آن بدین شرح است:

برخلاف دولت قبل که در آن بیشـترین فشـارها به قشر کم‌درآمد و متوسط جامعه آمد دولت سیزدهم تمام تلاش خود را بر کمک به اقشار کم‌درآمد به کار بسته؛ لایحه متناسب‌سازی حقوق هم در همین راستا تدوین شده؛ البته در صورت تصویب مجلس دولت برای تأمین هزینه‌های این طرح از شیوه‌های غیر تورمی اسـتفاده خواهد کرد. دولت سیزدهم در شرایطی روی کارآمد که کشور از یک‌سو با فشار بی‌سابقه اقتصادی به اقشار کم‌درآمد و متوسط روبه‌رو بود از سوی دیگر حجم عظیمی از بدهی و کسری بودجه اقتصاد را به مخاطره انداخته بود؛ بدهی ۵۳۵ هزار میلیاردتومانی اوراق مشـارکت؛ باقی‌ماندن ۶۰ هزار میلیارد تومان تخصیص بدون اعتبار در خزانه و کسـری ۴۸۰ هزار میلیاردتومانی بودجه بخشـی از مشکلات مالی است که دولت با آن روبه‌رو بود؛ از سـوی دیگر فشار اقتصادی بر بدنه عامه مردم افزایش یافته بود. ضریب جینی به‌عنوان شـاخص توزیع درآمد از ۳۶۵ هزارم در سـال ۱۳۹۱ به ۴۰۱ هزارم در سال ۱۳۹۹ رسید؛ یعنی افزایش ۵,۹ درصدی شکاف طبقاتی در دولت گذشته رخ داده است که بالاترین میزان در دهه‌های اخیر است. سهم ۲۰ درصد فقیرترین جمعیت خانوارهای کشور از کل هزینه خانوارها در پایان دولت دهم ۶۷ هزارم بود؛ اما در دولت تدبیر به ۵۸ هزارم سقوط کرد؛ یعنی سهم فقرا در ۸ سال دولت‌های یازدهم و دوازدهم مرتباً کوچک و کوچک‌تر شد. از سوی دیگر، پول‌دارترین قشر جامعه در دولت روحانی پول‌دارتر از گذشته شدند. سـهم دهک دهم از کل هزینه خانوارها که در پایان دولت دهـم به ۲۸۹ هزارم کاهش‌یافته بود در دولت روحانی به ۳۱۴ هزارم افزایش یافت. شاخص‌های دیگر توزیع درآمد، نسـبت هزینه دهک‌های ثروتمند به دهک‌های فقیر است که تمامی این شاخص‌ها در دولت روحانی به‌شدت به نفع ثروتمندان تغییر کرده‌اند. نسبت هزینه ده درصد ثروتمندترین به ده درصد فقیرترین جمعیت در سال ۱۳۹۱ برابر با ۱۰,۷۹ بـود؛ یعنی ثروتمندترین دهک جامعه ۱۰,۷۹ برابر فقیرترین دهک جامعه هزینه می‌کرد؛ اما این نسـبت در سال ۱۳۹۹ به نزدیک ۱۴ برابر افزایش یافت، یعنی پول‌دارها پول‌دارتر و فقرا فقیرتر شدند. در چنین شرایطی دولت سیزدهم در مرحله اول اقدام به کنترل تورم از طریق توجه به عواملی که به رشد پایه پولی و حجم نقدینگی می‌شـود اقدام کرد و از سـوی دیگر با طرح عادلانه کردن یارانه‌ها سعی بر ترمیم شکاف عمیق ایجاد شده در دولت قبل نمود.

بر این اسـاس دولت سیزدهم در اولین بودجه خود حداقل حقوق کارمندان را ۲۹ درصد افزایش داد و بقیه کارمندان نیز به‌تناسب دریافتی شامل حداقل رشد ۱۰ درصدی حقوق شدند؛ به عبارت دیگر دولت سـیزدهم به‌جای تکرار سیکل معیوب دولت‌های گذشـته؛ یعنی افزایش حقوق از محل درآمدهای ناپایدار و تحمیل تورم‌های بالا به کل جامعه از به دنبال کنترل تـورم و افزایش واقعی قدرت خرید مـردم بود؛ اما دو موضوع موجب شد تا رئیس‌جمهور دستور تهیه لایحه متناسب‌سازی حقوق را صادر کند. اول اینکه در ابتدای امسال به دنبال جنگ روسـیه و اوکراین و موج تورمی در کالاهای اساسی و افزایش نرخ حمل‌ونقل و انرژی، شاهد تورم در همه‌جای دنیا بودیم. در همین راستا اغلب کشـورهای غربی شاهد رکودهای سنگین تـورم بودند و برخی کشـورها برای حمایـت از مردم در این شرایط تصمیمات جدید اتخاذ کردند. موضوع دوم اینکه دنبال افزایش ۵۷ درصدی محاسـبه حداقل حقوق مشمولان قانون کار، اختلاف فاحشی میان دریافتی کارکنان دولت و کارگران ایجاد شـد. به‌نحوی که حداقل حقوق دریافتی کارگران دارای یک فرزند به ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسـید؛ ولی حداقل دریافتی کارمندان دولت با شـرایط مذکور، ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان شد.

حالا اگر دولت با درک درسـت شـرایط این لایحه را ارائه نمی‌کرد برخی جریان‌های سیاسـی و رسانه‌ای که هشت‌سال در برابر آب شـدن سفره مردم روزه سکوت گرفته بودند ژست حمایت از کارمند و بازنشسـته می‌گرفتنـد و حالا که دولت به‌موقع قدم برداشته نگران تأمین منابع این لایحه هستند.

کسانی که در دولت مورد حمایتشان نقدینگی هشت برابر و هزینه‌های دولت ۱۰ برابر شـد ندیدند که استقراض از بانک مرکزی و شیوه‌های تورم‌زا خط قرمز دولت سیزدهم است، آیا کاهنده بودن نرخ تورم در ماه‌های گذشته را ندیدند؟ آیا متوجه نزولی شـدن رشد حجم نقدینگی نیستند؟ دولت نه‌تنها برای این لایحه متناسب‌سازی حقوق بلکه برای ایجاد منابع جهت تحرک اقتصادی و کمک به طرح‌های پیشـران از ماه‌ها پیش کمیته‌ای تحت ریاست معاون اول رئیس‌جمهور تشکیل داده تا بر مبنای ظرفیت‌های قانونی تلاش دولت بر رشد درآمدهای پایدار متمرکز شـود. عملکرد پنج ماه بودجه هم‌نشان از مؤثر بودن این جلسات حکایت دارد؛ در پنج‌ماهه ابتدایی سال منابع درآمدی دولت به ۴۱۲ هزار میلیارد تومان رسـیده که نسبت به سال گذشـته ۵۶٫۵ درصد رشد دارد؛ همچنین درآمدهای عمومی به‌عنوان پایدارتریـن جزء منابع دولت، با ۶۶.۵ درصد رشد به حدود ۲۴۹ هزار میلیارد تومان رسیده است.

بـا تمرکز دولت بر مقابله با فرار مالیاتی به‌جای افزایش بار مالیاتی بخش مولد اقتصاد، میزان درآمدهای مالیاتی هم رشد قابل‌ملاحظه ۷۳ درصدی داشته و به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. در این مدت وصول درآمدهای نفتی ۷۰۰ درصد رشـد داشـته و منابع فروش نفت و فرآورده‌های نفتی به رقم ۱۱۴ هزار میلیارد تومان رسـیده است. این آمار نشان می‌دهد که دولت سـیزدهم هم توانسـته نسـبت به دولت قبل نفت بیشتری صادر کند هم اینکه پول فروش آن به کشور بازگشته که به معنای موفقیت دولت در دورزدن تحریم‌های نفتی است.

دولـت در کنار تـلاش برای اداره کشـور و ایجـاد رونق اقتصادی با ابزارهای غیر تورمی همچنان مجبور به آواربرداری و بازپرداخت بدهی‌های سنگین ایجادشده در دولت قبل است. در پنج ماه نخسـت تملک دارایی‌های مالی که بیشتر ناشی از بازخرید اوراق منتشرشده قبل است ۲۵۱ درصد رشد کرده به عبارت دیگر دولت سیزدهم در ۵ماهه نخست امسال ۵۵ هزار میلیارد تومان از بدهی دولت قبل را تسویه کرده است. این در حالی است که در همین مدت انتشار منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی یا همان انتشار اوراق بیش از ۵۱ درصد کاهش پیدا کرده اسـت. پیگیری تحقق فروش امـوال و دارایی‌های مازاد؛ جلوگیـری از فرار مالیاتی؛ کمک به رشـد درآمدهای اختصاصی دستگاه‌ها؛ رشـد تجارت و بهبود درآمدهای ناشی از حقوق گمرکی از جمله مواردی است که دولت برای افزایش درآمدها مدنظر قرار داده است. از سوی دیگر درصورتی که این تلاش‌ها هم کافی نباشـد دولت هنوز از ظرفیت قانونی فروش اوراق استفاده نکرده که این موضوع به‌عنوان سیاست احتیاطی مدنظر اسـت. همچنین دولت در این لایحـه افزایش حقوق به‌صورت پلکانی دیده به‌طوری که حقوق‌های پایین‌تر، افزایش بیشتری خواهند داشت که این روش منجر به عدالت بیشتر در پرداخت حقوق‌ها خواهد شد. همچنین با تصویب این لایحه و با هدف افزایش عدالت در پرداخت‌ها، دستگاه‌هایی که فوق‌العاده ویژه کارکنانشـان زیر ۳۵ درصد است، در صورت وجود منابع درآمدی در دسـتگاه مذکور تا سقف ۳۵ درصد افزایش حقوق خواهند داشت. البته در این لایحه به قانون جمعیت و حمایت از خانواده نیز توجه شـده است؛ به‌نحوی که متناسب با تعداد فرزندان کارکنان، افزایش حقوق نیز در نظر گرفته شده است.